

arm is ge-
stijft anno
7, aanheffen:

rblijd.

ijkheid.

k behoort tot
zijn aan de

hoog.

IELENGA.

VEN

VEN

Schepping.

braussen, laat
Vinden waaien
van wien hij
s, die zich bij
beschouwingen
God bestaat.
Noorden durft
a harde waar-

ijver zelf wel
het voorbeeld
volgd. In zijn
speuren. Maar
merking niet
dominees en
berdallen zijn.
bespiegelingen
zich verschan-
nog het oude
aover dit ont-
g bereid heeft
me en mythe-
ens gekend en
et Woord van
chte, om Zijn
op Kerstfeest
staar blijven,
ogen waaien...
oord alleen te
van den dag
en bliksemen?

m en verhoog
Christus op het
oord van haar
in dit heilsteit
ring van Gods
schepping en
is maar één
doch toch niet
Gods op Zijn
en ongeloofig
geheel. En nog
vig, is het om
heilsopenbaring
et menscheijk
gt in den ver-
lingen. Dan is
i, waarvoor het
ren, wijl zoo'n
leen, dit is het
heid der God-
openbaring Gods
worden Woord
oor de engelen,
de wereld en
it moment zien
die voortgaan,
summatie aller
openbaring van
niet varen het
Zijn Zoon, om
t de Zoon Zich
de menscheid,
het werk Zijner
schwording des
der schepping
and der gansche

te der vleesch-
ot scheppen en
de zaligmaking
i God-der-schep-
dan wordt aan-
om besluit God
digen vleesch-
elf verheerlijke.
L.

Het doel van dit mysterie is: God.
Dit zien wij, als wij letten op de openbaring dezer
verborgenheid.

God openbaart Zich in het vleesch en het Woord
wordt vleesch. Hoe is dit mogelijk?

Om deze verborgenheid te verstaan leidt de Geest
ons geloof tot de overpeinzing van het Wezen Gods.
Inmers Jezus Christus, die geboren wordt, is de open-
baring Gods in het vleesch. Openbaring is zelf-
bekendmaking. Die openbaring Gods is van eeuwigheid,
van vóór de grondlegging der wereld. God had de wereld
niet nodig, om Zich te kunnen openbaren, want in
Zich zelf is een rijk, veelvuldig, innerlijk leven, voor
ons onbegrijpelijk, tusschen de drie Personen, waarbij
de Eén Zich openbaart aan den Ander. „In den beginne
was het Woord en het Woord was bij God en het
Woord was God.” Hier wijst de Schrift den diepsten
grond aan, waar wij het uitgangspunt van alle open-
baring aan de wereld hebben te zoeken, de grond óók
voor de vleeschwording des Zoons: de openbaring in
God Zelf.

Want openbaring is niet alleen zelf-bekendmaking,
maar ook zelf-objectivatie, een uitdrukken van zich zelf,
een afspiegelen van zich zelf in den ander. Zoo open-
baart Zich de Vader in den Zoon, die is „het afschijnsel
van de heerlijkheid en het uitgedrukte beeld van de
zelfstandigheid” des Vaders (Heb. 1:3). Dit is dus de
openbaring in God Zelf.

Maar als God nu de wereld gaat scheppen, den kosmos,
hemel en aarde, engelen en menschen, dan doet Hij
dit ook, om Zich zelf daarin te openbaren, af te spiege-
len. Daartoe formeert Hij inzonderheid den mensch naar
Zijn beeld en gelijkenis. De Zoon is het uitgedrukte,
eeuwige Evenbeeld van den Vader, de mensch is het
geschapen beeld Gods. Maar beide, Gods Zoon en de
mensch, zijn beeld dragers Gods, en in dit punt van
overeenkomst ligt de goddelijke mogelijkheid gegeven,
dat de Zoon het „beeld des aardschen” kan dragen,
omdat Hij is „de tweede Mensch, de Heere uit den
hemel” (1 Cor. 15:47). Daarmede is van eeuwigheid
de grond voor de vleeschwording aanwezig.

Dan is er nog een tweede Gods-gedachte ons van deze
verborgenheid geopenbaard.

God heeft alles geschapen door den Zoon. De
Zoon is niet slechts de Auteur der verlossing, maar
eveneens der schepping. Of beter: in het werk der
schepping is Hij de Mediator, de Middelaar, de hand,
waardoor God werkt. „Alle dingen zijn door Hetzelve
gemaakt, en zonder Hetzelve is geen ding gemaakt, dat
gemaakt is.” Alles is uit den Vader en door den
Zoon geschapen. Zoals een beeldhouwer in zijn geest
het te scheppen object vóór zich ziet en het dan met
zijn handen gaat hoesseeren, zoo ook heeft God de Vader
met Zijn Geest het plan tot scheppen gevormd en het
product zich voor oogen gesteld, en door het Woord
in 'taanzijn gebracht. Daarna is Hij, de Zoon, de Logos
begonnen om die schepping, die Hij krachtens den
scheppingswil des Vaders gemaakt had, te gaan dragen.
De Logos, die straks de Behouder van den kosmos
zal worden, is van den morgenstond der schepping af
ook de Onderhouder van den kosmos geweest. Want
„in hetzelve was het leven”. Dat is: door den Logos
bestaat het leven, blijven menschen, dieren, planten en
alle dingen voortstaan in hun samenhangend bestand.
De kosmos is niet een samenroeping van uiteenlopende
bestanddeelen, maar de kosmos, hemel, aarde, engelen
en menscheid vormen een organisch geheel. Er is een
band tusschen al het geschapene, een band, die alles
samenhoudt, waardoor alles blijft bestaan. Die saam-
bindende kracht, die leven heet, is de Christus, de
Logos, in Zijn kosmischen arbeid, reeds vóór den zonde-
val. „Door Hem zijn alle dingen geschapen...”, alle din-
gen zijn door Hem en tot Hem geschapen; en Hij is vóór
alle dingen en alle dingen bestaan tezamen door Hem.”
Want Hij is „het beeld des onzienlijken Gods”, van
eeuwigheid, en kon daarom worden „de eerstgeborene
aller creatuur”, in den tijd. (Col. 1:15-17.)

Dat „kosmische leven”, dat in de „levenloze natuur”,
in plant en dier nog onbewust is, wordt in den mensch
bewust. Dit bewustzijn, dat de mensch omtrent zich
zelf, omtrent God, wereld heeft, noemt Johannes het
licht der menschen. Zoo is Christus, de Logos, vanaf
de schepping, het licht der menschen, waardoor de
mensch 't ware inzicht, de ware kennis krijgt, omtrent
God, de wereld en zich zelf. Zonder den Logos zou de
mensch niets weten; Hij is het licht der menschen.

Zoo bestond de wereld en de mensch dóór den Zoon,
den Logos, en in Hem was de band tusschen God en
de schepping. Deze harmonie wordt door de zonde ge-
stoord. De zonde is een aanval des Satans tegen God
als Schepper en den Zoon als Onderhouder, een aanval
in de schepping zelf. De zonde is een aanval op het
leven in den kosmos, op het licht in den mensch,
een aanval op den Logos. Want door de zonde wordt
de waarachtige kennis in het bewustzijn van den mensch
geschonden, komt er een scheur in den spiegel in zijn
gerechtigheid en heiligheid. Door de zonde wordt het
licht Gods, het Woord, de Christus, uit de wereld ge-
bannen en komt de duisternis over de wereld en den
mensch. Ware die duisternis gebleven, dan was het
werk van den Schepper mislukt; dan had de dood
geheerscht.

Maar Godlof! God laat niet varen het werk Zijner
handen! Het licht is in de wereld gekomen en de
duisternis heeft het niet overmocht! Dat is de vleesch-
wording. God zal als Schepper triomfeeren! De Zoon
zal als Onderhouder niet wijken! 't Gaat om de eere
Gods, de eer des Vaders en des Zoons. 't Gaat om God
Zelf, die Zich in de schepping heeft geopenbaard door

den Zoon. Daarom komt die Zoon nu zelf in de wereld,
om de eere Zijns Vaders, Zijn macht over de schepping
te handhaven, om den Satans-aanval tegen Zich zelf
te pareeren, om het leven en het licht te redden. Het
Woord wordt vleesch! Hij wordt „beeld Gods”, in crea-
tuurlijken vorm. Dat kan. Want Hij is „Beeld Gods”
van eeuwigheid. Hij komt in de wereld als mensch,
omdat Hij reeds vanaf de schepping in de wereld was.
Het „leven der menschen” neemt nu een menscheijk
gestalte aan.

Eere zij God! den God der schepping!
Dat aarde en hemel den lof Zijner glorie vermeerder!
Het Woord is vleesch geworden!

Maar dan is de inhoud dezer vleeschwording ook
weer: God Zelf. Dit is de aanbiddelijke verborgenheid,
die ons hier geopenbaard wordt: God komt in het
vleesch. Christus, de Scheppingsmiddelaar wordt nu
Verlossingsmiddelaar, de Onderhouder wordt nu Be-
houder. Christus, uit Wien alle leven is, komt nu om
het leven te redden. Christus, die het licht der menschen
is, komt nu om de schaduwen te verdrijven. Christus,
die de hoogste openbaring Gods is, het adequate Even-
beeld des Vaders, komt om den mensch, die eveneens
beeld drager Gods is, als mensch te redden en daardoor
het creatuurlijke beeld Gods te behouden. Want de
Schepper kan niet dulden, dat Zijn beeld, ook al ligt
het in creatuurlijke vormen, verloren gaat!

Daarom is de vleeschwording het bewijs, hoe hoog
God Zijn eigen werk stelt. Zijn beeld moet gered worden!
Daarom wordt de Logos mensch; Hij, die als God de
volmaakte tegenstelling is van de zonde, komt op aarde
in de gelijkheid des zondigen vleesch.

Wel hoog stelt God Zijn schepping en Zijn eer als
Schepper! Daarom neemt de Zoon de gestalte eens
scheepels aan. Hiervan zien wij, dat God er streng aan
vasthoudt, dat de schepping schepping blijve, en de
mensch mensch, en dat de geschiedenis van ons geslacht
ook inderdaad een echt menscheijk geschiedenis zou
zijn. Want dit is juist de glorie van ons menscheijk-
zijn: het uitdragen van het beeld Gods in mensche-
lijk en vorm. Dit was juist de zondige hybris, dat de
mensch daarmee niet tevreden was, en als God wilde
zijn. Maar opdat de mensch weer waarachtig en vol-
komen mensch zou zijn, beeld drager Gods, daarom
schenkt God ons een Mensch, die de zonde zal overwinnen
en ons geslacht tot zijn hoogste doel zal terugvoeren:
den tweeden Adam, den nieuwen Mensch, Jezus Chris-
tus. Omdat de mensch God had willen worden, moet
God mensch worden, volkomen, waarachtig mensch.

Daarom is de vleeschwording des Woords het oordeel
Gods over alle deificatie, over alle monisme en partíeel
theïsme. Hier wordt het vonnis geveld over alle ver-
heffing van den mensch tot God, over alle leer,
die het scheepel prijst boven den Schepper, over alle
aanbidding van zich zelf. Want zoo gaarne knielt men
bij de kribbe van Bethlehem neer, omdat men uit de
waarheid: God wordt vleesch, mensch, nu de vliegende
conclusie trekt: dñs wordt op het Kerstfeest de mensch
God! Dan knielt men bij de kribbe neer in aanbidding
voor zich zelf.

Maar dit is de openbaring dezer verborgenheid: God
wordt mensch, opdat de mensch mensch blij-
ve en de schepping schepping! De mensch
mag niet meer zijn dan hij is. God wil in Zijn schepping
en door Zijn scheepel geëerd worden.

Daarom wordt Christus volkomen, waarachtig mensch.
Hij is ons in alles gelijk geworden, uitgenomen de
zonde. Toen Maria dat Kindje in haar armen nam,
toen zij dat kleine blanke lichaampje in doeken wond
en dat teere, brooze, hulpeloze scheepeltje drukte aan
'thart, toen hield zij God Zelf in haar armen, toen
wond zij God in doeken, en drukte God aan 'thart:
God in het vleesch! Maar toen wist zij óók, dat dit
Kind volkomen mens h was, vleesch van haar vleesch,
bloed van haar bloed. Niemand is daar beter van door-
drongen geweest dan Maria, dat dit Kind geen „gewoon
kind” was, maar méér dan eenig mensch; maar nie-
mand is er ook sterker van overtuigd geweest, dat dit
Kind volkomen mens h was, dan moeder Maria...
Moeder Gods, begenadigde onder de vrouwen, om God
Zelf te dragen!

Christus nam geen schijnlichaam aan; Hij werd geen
mensch-in-schijn. Neen, de vleeschwording des Zoons
leert ons, hoe hoog de mensch staat, wat de waarde
van den mensch is: beeld Gods!

Maar daarom is de inhoud dezer vleeschwording
dan ook God Zelf. Hier ontdekken wij weer het verband
tusschen den grond en den inhoud van deze geopen-
baarde verborgenheid; 't verband ligt in God, die Zich
Zelf openbaarde en van eeuwigheid in den Zoon, en
bij de schepping in den mensch. En de Logos, die van
eeuwigheid bij God was, was bij den aanvang der schep-
ping gekomen in den kosmos als het leven. Nu is Hij
vleesch geworden, om dit eeuwig te blijven. De kosmische
Middelaar wordt nu Soter, om den kosmos te behouden.
Het Woord is vleesch geworden. God is geopenbaard in
het vleesch. God heeft Zich Zelf als Schepper gehand-
haafd!

Eere zij God!

Ja, tot dat doel loopt alles uit. Opdat God zij alles
in allen; opdat Hij door heel Zijn schepping geëerd en
geprezen worde; opdat Zijn beeld in den beeld drager
hersteld worde, en Hij Zich in Zijn schepping ver-
lustige.

Daarom komt Christus om de heele schepping
te redden, en de menscheid te verzoenen met God.
(Zie vervolg op blz. 140.)

Hoe ik in het jaar 1837 een avondje passeerde.')

Het was een koude December-avond van het
jaar onzes Heeren 1837. De klok van den Wester-
toren had juist negen slagen doen hooren aan de
bewoners van de goede Stad Amsterdam. Daar ik
op dit gevorderde uur geen klanten meer ver-
wachtte, sloeg ik mijn grootboek toe en zeide mijn
meesterknecht de zaak te sluiten. Nadat hij de
luiken aangebracht had, praatten wij nog een
oogenblik na, waarop ik mij naar de woonkamer
begaf. Ik vond hier mijn lieve huisvrouw, die met
de versielmand bezig was, mijn achttienjarige
dochter Keetje, die mij een door haar gestopte
gouwenaar overreikte, alsmede mijn zoon Barend.
Deze, op de Fransche School zijnde, hield zich
onledig met zijn huiswerk.

Mijn huisvrouw bracht mij rapport uit over
de dagelijkse belevissen, geen snoode onge-
hoorzaamheid van een mijner telgen noodzaakte
mij het Spaansche rietje te voorschijn te halen.
Dies zette ik mij tevreden in mijn armstoel van
glimmend mahonie en zeide Barend eenige turven
op het vuur te werpen. Echter meende ik op te
merken, dat mijn Keetje roode oogen had en ver-
nam bij mijn navragen dat zij zich dien avond
met Letteroefeningen had bezig gehouden. Dit
maakte mijn vaderlijke ontevredenheid gaande,
helwelk ik mijn dierbaar kind ook onder het oog
bracht. Mijn lieve Keetje — zoo sprak ik —
ween niet over de boeken, doch ween met de
weenenden, gij zult dan helaas in deze booze
waereld genoeg te schreien hebben. En nu, vertel
uw vader eens, wat uw teeder hartje aldus ont-
roerd heeft.

Als nu verhaalde zij mij beschroomd, wat haar in
het boek van het Leesgenootschap zoo gansch zeer
bewogen had.

Er was eens een chirurgijn, lieve vader — zoo
ving zij aan — die het tweede gezicht had, terstond
voorzienende uit de oogen van zijn patienten of zij
zouden sterven of wel genezen...

Mijn lieve dochter — onderbrak ik het verhaal —
het ware te wenschen dat niet de chirurgijns, doch
hun patienten met het tweede gezicht begiftigd
waren, voorzienende uit de oogen van den genees-
heer of hij kundig ware hen te genezen of niet.
Doch ga verder met uw verhaal, lieve.

Dit doende, verhaalde Keetje mij, dat deze chi-
rurgijn met het tweede gezicht verlied werd op
het eerste gezicht, meer bepaaldelijk op het gezicht
van een rijke freule. Ook werd hij zelven weder-
om bemind op het eerste gezicht, maar deze liefde
ontbrandde in het jeugdige hart van een andere
jongedochter, eveneens een freule.

Hier viel mij op dat mijn zoon Barend van zijn
Mathesis opzag en met steelsche aandacht toeluis-
terde. Daarom achtte ik het mijn plicht, als ouder
zijnde, de stem waarschuwend te verheffen tegen
de onbedachtzaamheden der jonkheid. De nuttig-
heid daarvan bleek zonnelaar in het vervolg van
deze geschiedenis. De freule, gehuwd zijnde met
den man harer keuze, kon zich op den duur in
haar eenvoudig bestaan niet schikken, temeer daar
haar echtgenoot den patienten geen rekeningen uit-
schreef, zijnde den armen rijk, hemzelven arm.

Toen aan den geneesheer een dochter ge-
boren werd, begon hij langzamerhand wel reke-
ningen uit te schrijven. Ik zag naar het snoer
bloedkoralen met gouden slot dat om de halsboord
van mijn Keetje prijkte en vond dit doen van
den chirurgijn verklaarbaar en prijzenswaardig.
Zijn dochter bleek echter geen aartjen naar haar
vaartjen te hebben, maar wilde, groot geworden
zijnde, het ouderlijk dak ontvliden.

Ik meende dat deze vader dit snoode voornemen
zou verijdelen door van een Spaansch rietje ge-
bruik te maken. Neen, vertelde Keetje, hij dónderde
tegen haar... Bij deze verschrikkelijke woorden
liet mijn lieve vrouw de maasbal uit haar handen
glijden, welke na lang zoeken door Barend van
onder het kabinet te voorschijn werd gehaald.

Het verhaal, na deze stoornis weer hervat zijnde,
maakte nog gewag van een anderen chirurgijn, die
zich door zijn huisknecht telkenmale met reuk-
water besprenkelen liet. Toen voelde ik mij kil
worden en ik oordeelde goed dat wij allen naar
bed zouden gaan.

Ik moet dien nacht zwaar gedroomd hebben.
Telkens was er in mijn droom een gerinkel van
brekend glas, maar dat was geen glas, dat waren
alsmaar brekende harten. Eindelijk kwam Jan,
mijn oude knecht, met een gallon reukwater, wil-
lende mij daarmede besproeien. Ik trok de dekens
in doodsangst over mij heen... floep, daar schoot
aan den zolder een lampje in vuur. Mijn lieve
vrouw — steunde ik verbaasd — hoe komt ons
patentlampje daarginds aan de zoldering?

Word eens wakker, gaf zij ten antwoord! Wat
praat je over patentlichtjes, wij zijn toch in 1937!

N. B.

1) Naar aanleiding van een vertaalde roman, dezer dagen bij
een onzer uitgevers verschenen.